

Centrale Ondernemingsraad
Centrale Studentenraad
College van Bestuur UvA

Amsterdam, 11 juli 2017

Betreft: Universiteitsbibliotheek op Binnengasthuis terrein

Geachte leden van de Medezeggenschap Raden, College van Bestuur,

Tot op heden hebben wij nog geen antwoord mogen ontvangen op ons schrijven d.d. 8 juni. Navraag heeft opgeleverd dat we op termijn reacties kunnen verwachten. Aangezien er binnenkort een beslissing genomen wordt over de situering van een Universiteitsbibliotheek op het Binnengasthuis terrein (BG), dragen wij met deze brief een aantal punten aan die we graag nader hadden willen toelichten in een gesprek.

Als VOLBG komen we op voor een duurzame en toekomstgerichte ontwikkeling van het BG terrein dat rekening houdt met de belangen van de bewoners, gebruikers en bezoekers van de binnenstad, inclusief die van de UvA, met het doel om dit unieke, maar kwetsbare hart van het centrum van Amsterdam leefbaar, groen en openbaar te houden.

Zowel VOLBG als bewoners zijn directe belanghebbenden in het geheel, omdat de plannen, met name scenario A, de openbare ruimte claimt en het karakter van dit mooie historische stukje stad drastisch wil veranderen. Wij 'beleven' de omgeving en zijn als geen ander op de hoogte van de mogelijkheden en onmogelijkheden van dit binnenterrein en de interactie met de rest van de stad. Veel van de vertraging met betrekking tot de nieuw te bouwen Universiteitsbibliotheek heeft te maken gehad met de opstelling van de UvA door partijen er niet bij te betrekken.

De UvA schijnt nu haast te willen maken met het realiseren van een campus op het BG terrein en in die haast negeert zij een aantal zeer prangende knelpunten. We maken ons ernstige zorgen over scenario A, waarin de universiteitsbibliotheek in het zusterhuis gesitueerd wordt met een onderwijscentrum in de Oudemanhuispoort.

Verkeerstechnisch zal scenario A zodanige problemen opleveren dat op een gegeven moment ingrijpende maatregelen nodig zijn, die veel ellende (voor studenten, gebruikers en omwonenden) en kosten (UvA en gemeente) met zich mee zal brengen. Het vier meter brede tunneltje tussen de Kloveniersburgwal en de Vendelstraat moet zowel voetgangers als fietsers in twee tegengestelde stromen verwerken, waarbij de fietsers die naar de fietsenkelder willen, dwars door de uitgaande stroom fietsers moeten laveren. Bovendien is er maar één toegang tot de fietsenkelder gepland. Het verwachte resultaat is dat de fietsen vooral op de Kloveniersburgwal neergezet gaan worden, zoals nu al gebeurt rond de Oudemanhuispoort. Bovendien is het de bedoeling dat het hele terrein voetgangersgebied wordt. Sommige panden in de schil hebben hun eigen fietsenkelder aan de binnenkant, zodat dit tot dagelijkse overlast en ergernis zal gaan leiden. Voor de stad betekent dit dat de doorstroming van fietsverkeer tussen noord en zuid, maar ook tussen west en oost, ernstig gehinderd wordt als het gebied fietsvrij wordt ten behoeve van de ambities van de UvA.

Een vergelijkbaar verhaal gaat op voor de expeditie. De logistiek kan niet goed geregeld worden in scenario A, omdat het pand gelegen is op een binnenterrein en de omliggende straten geen parkeerruimte bieden voor laden en lossen. Het gebruik van kleinere wagens voor de aflevering van

boeken ten behoeve van de bibliotheek onder de nieuwbouw zal onvoldoende zijn om het parkeren op de stoep van de Kloveniersburgwal en Nieuwe Doelenstraat te voorkomen. Er is geen voorziening getroffen voor de aflevering van overige goederen.

Voor een universiteitsbibliotheek dat een internationale allure moet gaan uitstralen is het nogal vreemd dat de hoofdingang in een binnengebied gesitueerd is. Er is geen toegang tot de openbare weg, waardoor het lijkt alsof men door de achterdeur naar binnen moet. Om dit te compenseren claimt de UvA de openbare ruimte als haar achtertuin. De campus voegt zich niet in de stad, maar de stad moet zich aanpassen aan de campus.

Het Binnengasthuis terrein was een oase van rust in de drukke binnenstad, maar de druk op het terrein is de laatste jaren enorm toegenomen door meer studenten en door de groeiende stroom toeristen die dit mooie stukje stad hebben ontdekt. De verwachting is dat het aantal bezoekers nog minimaal zal verviervoudigen. In scenario A is het de bedoeling dat de belasting van het terrein (met gevolgen voor de beheersbaarheid en multifunctionaliteit) nog groter wordt door activiteiten in de avonden en weekenden. Dit zou de sociale veiligheid bevorderen. Wat de sociale veiligheid heeft bevorderd, is dat de bewoners al jaren actief bijdragen aan het beheer en het leefbaar houden van het terrein. Er staan niet voor niets hekken om de overlast en criminaliteit in de avonduren te beperken, deze zijn onmisbaar! Onlangs hadden de beveiligers twee nachten de hekken niet gesloten, met ernstige overlast als onmiddellijk resultaat. Recentelijk zijn er struiken verwijderd van het BG plein om dezelfde reden. Door te kiezen voor twee zwaartepunten is een open verbinding tussen UB en OMHP noodzakelijk. Door het organiseren van universitaire activiteiten buiten gangbare werkuren, komt de sociale veiligheid juist in gevaar. Bovendien werkt het BG terrein als een klankkast. De geluidsoverlast zal in scenario A alleen maar toenemen.

De kenmerkende hovenstructuur van het BG terrein wordt geweld aangedaan door de overkapping ten behoeve van de bibliotheek. Het verdwijnen van de binnentuin kan niet gecompenseerd worden door elders plantenbakken neer te zetten. Scenario B houdt meer rekening met de hovenstructuur, het historisch karakter en de mogelijkheden van het gebied.

Resumerende verzoeken wij u antwoord te geven op de volgende vragen:

1. *Hoe denkt de UvA de onmogelijke verkeerssituatie bij het poortje op te lossen?*
2. *Wat zijn de plannen van de UvA om de bevoorrading te organiseren en te voorkomen dat er op de stoepen geparkeerd gaat worden?*
3. *In scenario A claimt de UvA het BG terrein voor een campus, terwijl het grotendeels openbaar gebied is. Hoe denkt de UvA met de openbare ruimte om te gaan?*
4. *Hoe denkt de UvA het verdwijnen van het groen te compenseren?*
5. *Hoe denkt de UvA geluidsoverlast te kunnen voorkomen?*
6. *Wat zijn de plannen van de UvA om de sociale veiligheid te waarborgen?*
7. *Hoe denkt de UvA het beheer van het BG terrein te organiseren, zowel overdag als 's nachts?*
8. *Op welke manier wordt voorzien in de toegankelijkheid van het terrein voor bewoners?*
9. *Op welke wijze wordt de multifunctionaliteit van het BG terrein gewaarborgd?*
10. *Is de UvA bereid om met VOLBG en bewoners in zinvol overleg te treden?*

Er zijn nog meer punten die wij graag hadden willen toelichten en ter overweging hadden willen meegeven. Scenario A is een ondoordacht plan, maar verleidelijk omdat de procedures rond zijn. Het levert, na 20 jaar plannen, een winst op van twee jaar. Ten aanzien van scenario B zijn er ook een aantal knelpunten te signaleren, zoals het te creëren pleintje aan de Oudezijdsachterburgwal en de expeditie. Toch zijn hiervoor meerdere creatieve oplossingen mogelijk, in tegenstelling tot scenario A dat onvermijdelijk tot kostbare noodingrepen zal gaan leiden.

Wij willen daarom aandringen op een herbezinning op (en de keuze voor) scenario A en bovenstaande in overweging te nemen. Wij dringen tevens aan om een nieuwe weg van constructief overleg met VOLBG, bewoners en gebruikers in te slaan.

Met vriendelijke groet,

Namens VOLBG,

Trees van der Maat

Voorzitter VOLBG

treesvdmaat@gmail.com

cc. leendert_vlieger@yahoo.com

Cc. Huisvestingsontwikkeling, commissie huisvesting, Bestuur Faculteit Geesteswetenschappen, directeur UB. Gemeente: J. van Pinxteren, G. Wallagh, J. Bokhove.